



2015/2129(INI)

4.7.2017

MIŠLJENJE

Odbora za prava žena i jednakost spolova

upućeno Odboru za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

o provedbi Direktive 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije (2015/2129(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Clare Moody

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za prava žena i jednakost spolova poziva Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- A. budući da istraživanja pokazuju da seksualno zlostavljanje djece više pogađa djevojčice nego dječake (stopa raširenosti iznosi 13,4 % za djevojčice i 5,7 % za dječake) i da su počinitelji prvenstveno muškarci; budući da se rodna perspektiva mora odraziti u prevenciji seksualnog zlostavljanja djece i zaštiti od te pojave;
 - B. budući da izloženost pornografiji može povećati ranjivost djece i mladih u vezi sa seksualnim zlostavljanjem i iskorištavanjem; budući da je prema statističkim podacima u slučaju 12 % internetskih stranica riječ o pornografskim internetskim stranicama na kojima ponekad mogu biti skrivene i videosnimke s dječjom pornografijom; budući da svatko, bez obzira na dob, može pristupiti tim stranicama i preuzeti videosnimke po želji;
 - C. budući da se žrtve seksualnog iskorištavanja suočavaju s ozbiljnim fizičkim i psihičkim rizicima koji mogu utjecati na njihov privatni i društveni život;
 - D. budući da su djevojčice koje bježe pred sukobom i progonom suočene s povišenim rizikom od silovanja, seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja, kao i prisilnog braka te budući da istraživanja ukazuju na to da zbog jezičnih prepreka, kulturnih tabua, straha od nedolaska na konačno odredište i drugih čimbenika neka djeca izbjeglice i žrtve takvih postupaka ne prijavljuju te slučajeve nadležnim tijelima;
1. zabrinut je zbog činjenice da širenje erotskog i pornografskog materijala bez suglasnosti, uključujući širenje na internetu i preko društvenih medija, kao što je takozvana „osvetnička pornografija” koja je sve rašireniji oblik zlostavljanja i proganjanja, pretežno pogađa žene i djevojčice, od kojih su neke mlađe od zakonski propisane dobi za pristanak na spolni odnos; poziva države članice da nadziru internet kako bi se brzo i učinkovito onemogućila „osvetnička pornografija” te da uvedu niz zakonodavnih politika za sprečavanje i kažnjavanje tog novog oblika kriminala; poziva internetsku industriju da preuzme svoj dio odgovornosti za tu pojavu; ističe potrebu za obrazovanjem i podizanjem razine osviještenosti svih, posebice djevojčica i dječaka, uzimajući u obzir moguće posljedice bilježenja vlastitih intimnih zapisa, kao što su fotografije i videozapisi, i njihova stavljanja na raspolaganje drugima; ističe potrebu za podizanjem razine osviještenosti i izobrazbom o tom pitanju djelatnika iz područja obrazovanja, onih koji rade s mladima i u zajednici te volontera, kao i za jačanjem kapaciteta tijela kaznenog progona radi suočavanja s tim rizicima na rodno osjetljiv način;
 2. potiče nadležna tijela u državama članicama da u svoje programe sveobuhvatnog seksualnog odgoja i odgoja o odnosima uvrste obrazovanje djevojčica i dječaka o odnosima utemeljenima na pristanku, poštovanju i uzajamnosti, s obzirom na to da istraživanja pokazuju da je sveobuhvatni seksualni odgoj i odgoj o odnosima utemeljen na pravima odgovarajući i učinkovit način da se djeca i mladi zaštite od rizika od zlorabe i seksualnog iskorištavanja;
 3. poziva države članice u kojima seksualni odgoj i odgoj o odnosima nije obavezan

(Bugarska, Hrvatska, Mađarska, Italija, Litva, Rumunjska, Slovačka i Španjolska) da ga uvedu; poziva sve države članice da propišu da se u području seksualnog odgoja i odgoja o odnosima naglasak stavi na pristanak na spolni odnos;

4. ističe važnost programa digitalne pismenosti i internetske sigurnosti u školama, koji su nužni za djecu, ali i za roditelje i osobe koje su u dodiru s djecom; potiče države članice da pokrenu informativne kampanje o kibernetičkoj sigurnosti i načelima etičkog ponašanja na internetu u pogledu osobne privatnosti i privatnosti drugih; napominje da se obrazovni programi i sadržaji u kojima se obrađuju ta pitanja također moraju usredotočiti na muškarce i dječake, pri čemu će se suzbijati rodni stereotipi i seksizam te ponašanje koje dovodi do uznemiravanja na internetu;
5. poziva države članice da u suradnji s pravosudnim i policijskim tijelima poboljšaju sustav „roditeljske kontrole” korištenjem novih tehnologija, uključujući aplikacije za pametne telefone, kako bi se djeca bolje zaštitila;
6. ističe da je od rane dobi među svim djevojčicama i dječacima potrebno podizati razinu osviještenosti o načinima na koje se mogu zaštititi na internetu te o važnosti poštovanja dostojanstva i privatnosti drugih u digitalnom dobu; potiče države članice da među svim uključenim akterima, kao što su učitelji, odgajatelji i tijela kaznenog progona, razmjenjuju najbolje prakse o nastavnom materijalu i programima osposobljavanja u području mamljenja i ostalih opasnosti za sigurnost djece, a posebno djevojčica, na internetu; podsjeća na to da je podizanje razine osviještenosti roditelja i drugih srodnika jednako važno kao i podizanje razine osviještenosti same djece;
7. smatra da uklanjanje sadržaja treba i dalje biti prioritet, no prepoznaje da to može biti dugotrajan postupak; stoga smatra da bi trebalo uspostaviti mehanizme za brzo blokiranje sadržaja te ubrzati postupak njihova uklanjanja;
8. poziva države članice da u obzir uzmu snažnu rodnu dimenziju koja je vidljiva u stopama prijavljivanja slučajeva zlostavljanja, s obzirom na to da dječaci i muškarci manje prijavljuju zlostavljanje od djevojčica i žena, koje pak često odgađaju prijavljivanje zlostavljanja koje su doživjele;
9. preporučuje da pri prenošenju članka 15. ili izmjeni zakonskih odredaba o zastari slučajeva u kojima maloljetnici sami prijavljuju kaznena djela seksualnog nasilja koja su nad njima počinjena svaka zastara teče od datuma punoljetnosti, a ne od datuma počinjenja kaznenog djela;
10. apelira na devet država članica koje još nisu prenijele članak 15. stavak 4. o identifikaciji žrtava da to učine bez odgode te da ga provedu primjerice uspostavom specijaliziranih istražnih timova, ulaganjem u forenzičke alate i sudjelovanjem u prekograničnim istragama;
11. poziva države članice da pojačaju suradnju i razmjenjuju podatke za identifikaciju djece žrtava seksualnog zlostavljanja, uključujući nestalu djecu, naročito djevojčice koje su posebno izložene riziku od trgovine ljudima i seksualnog iskorištavanja;
12. poziva Komisiju da ulaže u kontinuirane transnacionalne programe identifikacije djece žrtava tako da pomaže državama članicama u području njihovih forenzičkih kapaciteta i

suraduje u tom području, među ostalim u razvoju specijaliziranih ljudskih resursa i opreme;

13. poziva države članice da pri identifikaciji potencijalnih žrtava veću pozornost posvete ranjivim skupinama djece, kao što su djeca romske nacionalnosti, djeca s mentalnim invaliditetom i djeca izbjeglice, a posebno maloljetnim osobama bez pratnje i djeci tražiteljima azila u pritvoru koja su izložena riziku od seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja u institucijama, izbjegličkim kampovima ili centrima za azil; stoga ističe važnost mjera kao što su sigurnosne provjere osoblja, socijalnih radnika i volontera koji su u dodiru s djecom, uspostava sustava izvješćivanja i pružanje pomoći žrtvama; u tom pogledu ističe da mjere potpore za žrtve nisu važne samo tijekom postupka istrage o seksualnom zlostavljanju ili iskorištavanju nego i u kasnijoj fazi kako bi im se pomoglo da prevladaju posttraumatski stres i dobiju odgovarajuće medicinsko i psihološko savjetovanje te pravnu pomoć; poziva države članice da poboljšaju komunikacijsku sposobnost sudaca, javnih tužitelja i policajaca pri provođenju istraga o seksualnom zlostavljanju ili iskorištavanju djece, s naglaskom na komunikaciji s djecom s posebnim potrebama, te da promiču druge mjere usmjerene na sprečavanje sekundarne viktimizacije;
14. poziva države članice da ojačaju mjere za zaštitu žrtava seksualnog zlostavljanja djece i ojačaju ulogu nacionalnih telefonskih linija za pomoć, pri čemu će primjenjivati rodno osjetljiv pristup;
15. inzistira na važnosti pravilnog prenošenja članka 20. stavka 3. točke (a) i apelira na države članice da pri saslušanju djece žrtava izraz „neopravdano odlaganje” tumače na konzervativan način; prepoznaje dobru praksu u Švedskoj gdje se saslušanje djeteta odvija u roku od dva tjedna od prijave kaznenog djela; nadalje, poziva države članice da uvedu potrebne mjere radi pravilnog prijenosa odredbe kojom se propisuju postupovni uvjeti potrebni za zaštitu djece od sekundarne viktimizacije;
16. sa zabrinutošću napominje da je trgovinom ljudima i seks-turizmom obuhvaćen znatan broj maloljetnih djevojčica; potiče Komisiju i države članice da pojačaju napore u borbi protiv dječjeg seks-turizma i trgovine ljudima te da se usredotoče na putničke agencije i tijela vlasti radi podizanja razine osviještenosti putnika o težini tih kaznenih djela;
17. poziva države članice i Komisiju da donesu zakonodavstvo kojim će se omogućiti osuđivanje putnika za koje se utvrdi da putuju u neku treću zemlju u seksualne svrhe koje uključuju maloljetnike i potom se vraćaju u EU;
18. poziva države članice i Komisiju da donesu zakonodavstvo kojim će se omogućiti osuđivanje turoperatora za koje se utvrdi da promiču seks-turizam koji uključuje maloljetnike;
19. poziva države članice da izdvoje veća sredstva za educiranje djece o tome kako potražiti pomoć i prepoznati počinitelje, uz istodobno educiranje odraslih o tome kako uočiti zlostavljanje i pružiti potporu djeci preko pojedinačnih usluga, kao i da povećaju sredstva za stručne istražitelje koji bi trebali biti upoznati s time kako rodne razlike utječu na način na koji djevojčice i dječaci reagiraju na seksualno zlostavljanje; nadalje ističe da je potrebno boriti se protiv ukorijenjenih rodni stereotipa i sve veće seksualizacije djece u medijima;

20. ističe činjenicu da je preventivno djelovanje u cijelom EU-u slabo te poziva države članice da provedu članak 22. Direktive uspostavom programa intervencije za osobe za koje strahuju da bi mogle počinuti kaznena djela; potiče Komisiju da uspostavi redovitu prekograničnu razmjenu dobrih praksi u području preventivnih programa; poziva države članice da u skladu s člankom 24. stavka 1. uvedu obvezne programe intervencije za sve osuđene počinitelje kaznenih djela kako bi se spriječilo ponavljanje kaznenog djela;
21. potiče razmjenu stajališta među službenicima odgovornima za zaštitu djece, pedijatrima, obrazovnim institucijama te organizacijama za djecu i mlade pri istraživanju slučajeva zlostavljanja djece kako bi im se omogućilo da imaju aktivnu ulogu pri podizanju razine osviještenosti o tom pitanju;
22. prepoznaje postignuća INHOPE-a, mreže za suradnju od 46 dežurnih telefonskih linija, koji se zalaže za eliminiranje seksualnog zlostavljanja s interneta; poziva Komisiju da podrži države članice pri uvođenju takvih telefonskih linija u svakoj državi članici te pri usklađivanju relevantnih protokola;
23. potiče Komisiju i države članice da primjenjuju rodno osviješteno istraživanje i statističke podatke o seksualnom zlostavljanju i iskorištavanju djece kako bi se promicala razmjena dobrih praksi pri oblikovanju politika i provedbi programa;
24. napominje da nema dovoljno istraživanja o zlostavljanju s kojim se suočavaju mladi pripadnici skupine LGBTI; ističe da su potrebna daljnja istraživanja u tom području kojima se u obzir uzima seksualno nasilje i uznemiravanje s kojim se suočavaju pripadnici skupine LGBTI te ranjivost mladih beskućnika od kojih su mnogi pripadnici skupine LGBTI koji su pobjegli od kuće.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU ČIJE SE MIŠLJENJE TRAŽI

Datum usvajanja	26.6.2017
Rezultat konačnog glasovanja	+: 18 -: 0 0: 5
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Maria Arena, Vilija Blinkevičiūtė, Mary Honeyball, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Florent Marcellesi, Maria Noichl, Marijana Petir, João Pimenta Lopes, Ernest Urtasun, Jana Žitňanská
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Catherine Bearder, Stefan Eck, Eleonora Forenza, Edouard Martin, Clare Moody, Mylène Troszczynski, Julie Ward, Marco Zullo
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	James Carver, Claudia Schmidt, Molly Scott Cato, Axel Voss, Branislav Škripek

**KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM
U ODBORU ČIJE SE MIŠLJENJE TRAŽI**

18	+
EPP	Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Claudia Schmidt, Axel Voss
S&D	Maria Arena, Vilija Blinkevičiūtė, Mary Honeyball, Edouard Martin, Clare Moody, Maria Noichl, Julie Ward
VERTS/ALE	Florent Marcellesi, Molly Scott Cato, Ernest Urtasun
ALDE	Catherine Bearder
GUE/NGL	Stefan Eck, Eleonora Forenza, João Pimenta Lopes
EFDD	Marco Zullo

0	-

5	0
EPP	Marijana Petir
ECR	Branislav Škripek, Jana Žitňanská
EFDD	James Carver
ENF	Mylène Troszczynski

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani